

Planul paneuropean de pensii personale (PEPP): relansare într-un moment critic pentru Europa

Planul paneuropean de pensii personale - PEPP revine pe agenda europeana într-un moment în care doua realități se suprapun și apasa simultan pe piața muncii: îmbatrânirea populației (cu efect direct asupra sustenabilității pensiilor publice) și mobilitatea profesionala – interna și transfrontaliera – care a devenit deja „noua normalitate”. Pe scurt, presiunea demografica și mobilitatea se întâlnesc exact acolo unde sistemele sunt cel mai greu de adaptat. Nu e un detaliu: în 2025, numarul imigranților din UE a atins un nivel-record de 64,2 milioane ([Migration and asylum in Europe – 2025 edition - Interactive publications - Eurostat](#)).

În prezent, exista o forma de „portabilitate” la nivelul UE pentru contribuțiile și drepturile aferente Pilonului I (pensia publica), prin regulile de coordonare a sistemelor de securitate sociala. În schimb, pentru produsele de pensii facultative și pensiile suplimentare, aceasta portabilitate nu este încă oferita în mod consecvent, iar diferențele naționale rămân o bariera.

La aproape trei ani de la primul nostru [material](#) despre PEPP, concluzia ramâne, pragmatic, aceeași: succesul nu va veni din finețuri de arhitectura europeana, ci din modul în care produsul este „ancorat” în politici naționale. Merita spus direct: fara o ancora fiscala credibila, interesul ramâne mai degraba teoretic. Și mai ales prin stimulente care chiar conteaza pentru economisirea pe termen lung.

Miza este, de fapt, structurala. Fara economisire suplimentara pe termen lung, veniturile la pensionare se vor comprima – iar discuția nu mai e „daca”, ci „cât de repede”. Presiunea se vede prima data acolo unde carierele sunt fragmentate sau transfrontaliere: portabilitatea și continuitatea contribuțiilor ramân greu de administrat, chiar și când intenția exista.

Pe acest fundal, UE accelereaza reformele privind pensiile suplimentare, iar PEPP – produs standardizat, digital și portabil – intra într-o revizuire ampla. Obiectivul declarat este sa se reduca distanța dintre ambiția inițiala și adopția modesta de pâna acum. De ce a ramas în urma? În practica, doua frâne reapar constant: oferta limitata (puțini furnizori și produse efectiv disponibile) și stimulentele fiscale neuniforme, care, în multe piețe, au facut PEPP mai puțin competitiv decât alternativele locale.

Revizuirea PEPP

În noiembrie 2025, Comisia Europeana a pus pe masa modificarea Regulamentului PEPP, cu un obiectiv simplu de formulat (și greu de livrat): mai multa oferta și o utilitate reala pentru economisitori. Pachetul vizeaza opțiuni de

investiții mai variate, mecanisme mai flexibile de gestionare a riscului și un cadru mai atractiv pentru furnizori. Punctul sensibil rămâne însă fiscalitatea. Taxele țin de competența națională, dar Comisia insistă pe un principiu de baza: PEPP nu ar trebui tratat mai defavorabil decât produse locale comparabile.

Dacă nu există o abordare coerentă, diferențele de stimulente vor continua să fragmenteze piața – iar produsul va rămâne „corect” pe hârtie și dificil de vândut în practică. În această logică se leagă și inițiativa „Savings and Investments Union” (SIU): direcționarea economiilor private către investiții și, în paralel, întărirea pilonilor de venit la pensionare dincolo de sistemul public.

ECOFIN și poziții instituționale

În Consiliul ECOFIN (în prima parte a anului 2026) s-a conturat un sprijin larg pentru direcția Comisiei: oferta mai bogată, portabilitate și simplificare. Dar există și o linie roșie pe care statele o repetă: fiscalitatea trebuie calibrată atent. Merita spus și aici: nimeni nu vrea ca un avantaj acordat PEPP să distorsioneze competiția față de produsele naționale deja funcționale.

Semnălele din 2025 au fost, în esență, convergente. Curtea de Conturi Europeană a evaluat critic evoluția produsului și a arătat că PEPP nu și-a atins obiectivele. Iar din perspectiva Autorității Europene pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale („EIOPA”), concluzia e similară: fără o piață internă a pensiilor suplimentare mai coerentă – reguli aplicabile, distribuție mai bună și concurența reală – PEPP risca să rămână marginal.

Stadiul dosarului (2025–2026)

Pe 20 noiembrie 2025, Comisia Europeană a publicat pachetul de revizuire a Regulamentului (UE) 2019/1238 privind PEPP (COM/2025/840). Direcția urmărită este triplă: (i) o ofertă mai bogată (furnizori și produse), (ii) atractivitate mai mare pentru contribuitori (opțiuni și risc), și (iii) o comparabilitate reală cu produsele locale – inclusiv prin clarificări privind tratamentul fiscal nediscriminatoriu.

Legătura cu SIU contează dintr-un motiv pragmatic: UE caută să mute o parte din economiile private către investiții productive și să întărească, în paralel, sistemele de pensii multi-filare. Altfel spus, pilonul public rămâne esențial, dar nu poate fi singurul pe care mizăm pentru venituri predictibile la pensionare.

Direcții de politică

Dincolo de textul legislativ, întrebarea e simplă: poate PEPP să devină ușor de înțeles, ușor de comparat și ușor de cumpărat? Dacă da, are șanse să treacă de la „proiect european” la produs folosit. Pe scurt, utilitatea trebuie să se vadă în experiența de cumpărare, nu doar în regulamente. În termeni operaționali, direcțiile discutate acum se pot rezuma astfel:

- **Democratizarea accesului** – produse simple și transparente, distribuție digitală mai eficientă și mai mulți furnizori, pentru concurența reală și costuri mai bune
- **Flexibilizare și diversificare** – mai multe opțiuni de investiții și mecanisme de reducere a riscului adaptate profilurilor diferite de investitori
- **Integrare în SIU** – PEPP ca pilon complementar al pensiilor și ca instrument de canalizare a economiilor către piețele de capital europene
- **Reducerea fricțiunilor fiscale** – promovarea unui tratament nediscriminatoriu între PEPP și produse similare, chiar dacă decizia finală rămâne la nivel național.

Implicații pentru România

România a transmis până acum o poziție, în esență, echilibrată: deschidere către dezvoltarea PEPP, dar și atenție la riscul ca eventuale avantaje fiscale să creeze asimetrii față de produsele naționale. E o tensiune legitimă de politici publice: vrei să stimulezi economisirea pe termen lung, dar fără să distorsionezi concurența și fără să „penalizezi” soluțiile care deja funcționează.

PEPP ar putea fi relevant mai ales pentru segmentele cu mobilitate ridicată: specialiști IT, independenți cu proiecte în mai multe state, expatriați sau persoane care lucrează periodic în străinătate. Pentru ei, continuitatea contribuțiilor și transferul drepturilor rămân complicate. Un produs paneuropean funcțional ar reduce din fricțiunile administrative – și, implicit, din incertitudinea care descurajează economisirea.

Adopția nu va fi automată. Ca PEPP să devină o opțiune reală în România, sunt câteva condiții care trebuie clarificate și, mai ales, făcute comparabile cu produsele locale: **tratamentul fiscal** (clar, predictibil și nediscriminatoriu), **costuri și valoare** (comisioane competitive și investiții ușor de comparat cu pilonii II și III), **portabilitate fără fricțiuni** (transfer simplu, cu costuri și timpi transparenți) și **distribuție și informare** (canale credibile și informații comparabile, astfel încât alegerea să fie făcută în cunoștința de cauză).

Din această perspectivă, Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, astfel cum a fost modificată prin OUG nr. 8/2026, introduce, începând cu 1 martie 2026, următoarele reguli pentru produsul paneuropean de pensii personale (PEPP):

- 1. Pensiile aferente PEPP sunt încadrate ca venituri neimpozabile**, în limita echivalentului în lei a **400 euro/an**
- 2. Contribuțiile la PEPP sunt deductibile** (diminuează baza impozabilă), în limita echivalentului în lei a **400 euro/an/persoană**, atât pentru persoanele fizice autorizate/activități independente, cât și pentru salariați. În cazul salariaților, facilitatea se aplică în limita plafonului anual menționat, fie ca este suportată de salariat, fie de angajator, reflectându-se în calculul bazei impozabile aferente veniturilor salariale, în condițiile Codului fiscal.

Concluzia este simplă: PEPP poate deveni o opțiune credibilă pentru cariere transfrontaliere și pentru cei care nu „încap” natural în produsele naționale. Dar fără un tratament fiscal comparabil și fără o distribuție care să-l facă accesibil, va rămâne un produs corect la nivel de arhitectură europeană și prea puțin relevant în decizia reală de economisire. În practică, asta înseamnă că produsul trebuie să fie competitiv și ușor de explicat, nu doar bine intenționat. Următoarea etapă este, inevitabil, cea de operaționalizare.

În lunile următoare, negocierile dintre instituțiile UE și statele membre – în special pe zona fiscală și pe detaliile de implementare – vor arăta dacă relansarea se traduce într-un produs folosit pe scară largă sau rămâne unul marginal. În final, întrebarea nu este dacă PEPP va exista, ci dacă va deveni suficient de relevant, încât să schimbe comportamente, nu doar să bifeze o intenție politică.